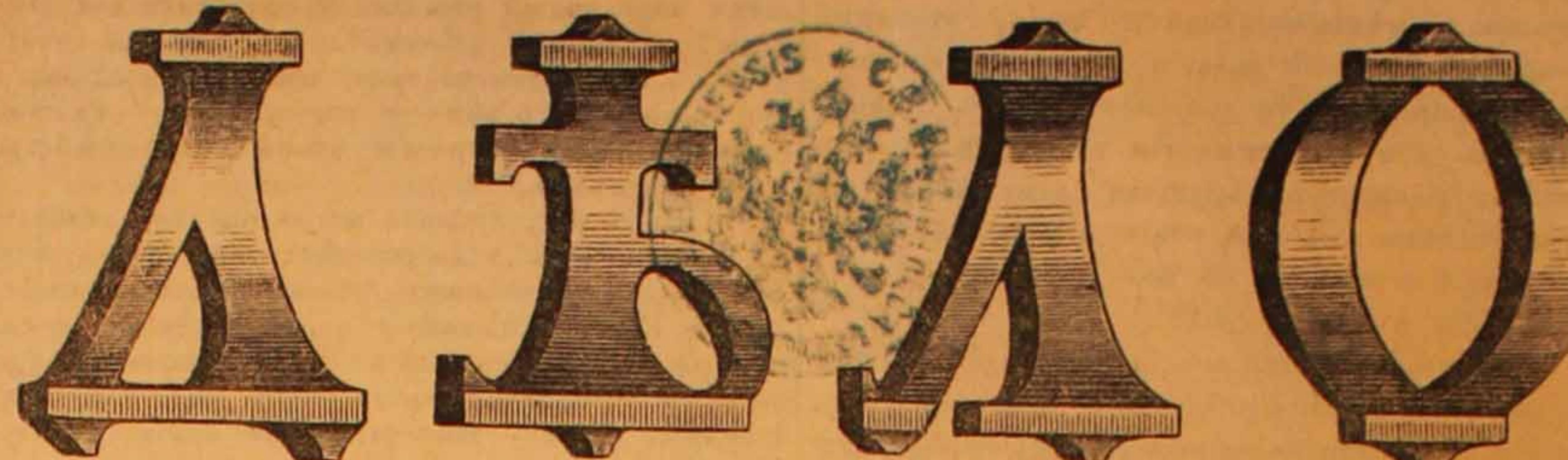


Виходить во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, кромъ рукоюхъ спать) о 4-й год. попол. Литер. додатокъ, бібліотека найбільшою, поєднаною по 2 печат. ар купъ кожного 15-го и поєднаного для кожного мѣсяця. Редакція, адміністрація і експедиція підъ Ч. 44 учили Галицка. Всі листи, посылки и реклами належать пересыпать подъ адресою: редакція и адміністрація „Дѣло“ Ч. 44 ул. Галицка. Рукописи не звергаються тільки на посередине «астер» жовті. Поздивок число стоить 12 кр. в. в. Оголошення приймаються по цій 12 кр. в. в. єсть одноз трохи початкові.

Ренаміации неопечатаній вільний бѣть порта.

Предплату належить пересыпать франко (найлучше поточнимъ переказомъ) до: Адміністрація часопису „Дѣло“ ул. Галицка Ч. 44.



Уніфікація.

(Стара програма въ новій одежді).

V.

Подумаймо теперъ, чи окрімъ уніфікації, голошеної п. граffомъ Адальбертомъ и апробованої очевидно більшостю соймовою, нема вже другого выходу, щоби въ рускій Галичинѣ порѣшити вже разъ основно руско-польський споръ и дойти до тої „згоду“, котрої п. граff на дармо надається зъ постепен-ного асимільованія руского народа съ поль-скимъ елементомъ.

Кажемо: порѣшити руско-поль-скій споръ въ рускій Галичинѣ, бо се есть фактъ, всѣмъ намъ звѣстимъ, що наса польского народонаселенія въ Вел. княжествѣ краківскому, Освѣтимъ и Заторѣ не лиши мало интересуєся симъ споромъ въ ру-скій Галичинѣ, але и інчимъ не объявляє нѣ найменшої охоты выступати противъ Руси-нѣ Галицкихъ ворожо и агресивно. Она розвивається у себе дома природно и свободно на своємъ національному грунтѣ и мы готовы ити въ закладъ, що Мазуръ польский если-бы ему вольно було засѣсти пынѣ на соймовій іавцѣ, нѣ слівцемъ не бувъ-бы противився внесению пос. Романчука. Пояснанье на націо-нальный права Русина въ рускій Галичинѣ объявлялось отъ давна и обявлялось пынѣ устами п. граffа лишь въ имени розсѧяного спорадично по нашому краю елементу поль-скому, заступленого чи то мѣщанствомъ, чи шляхтою, чи клясою урядниковъ державныхъ або приватныхъ. У тыхъ оазъ проявляється па-наша исторична агресивностъ противъ ру-скости и пенасытна жажда зъасимилювати съ собою. Інстинктъ самоудержанія ли-шається на другому плянѣ.

Если хочемо пынѣ подати бодай побѣжно въ загальныхъ чертахъ способъ до порѣ-шения національного спору въ нашому краю, откдаючи проектировану п. граffомъ уніфікацію, то маємо на оѣ лишь modus vivendi межи насою народу руского въ рускій Галичинѣ, т. е. межи автохтонами и згаданими оазами, киненными до насъ и межи насъ судьбою и пе-режитою исторією.

Способъ, вынайти такій modus vivendi, не есть такъ дуже трудно, якъ кому здаєся. Шодстави до него суть вже даний. П. граff признає самъ въ своїй бесѣдѣ, що національне житие Русиновъ въ Галичинѣ розвивається успѣшно підъ певнимъ взглядомъ бѣть колька-десяти лѣтъ; виступає противъ утертого у насъ ложного мінінія, будто се національне движенье Русиновъ, се пробудженіе ихъ есть лиши „zrąbką wrogów“; констатує, що нова література руска, въ которой розвѣй давнійше не вѣрила шляхта польска, пынѣ розвинулась красно и широко; заявляє оттакъ, що не вѣ-ритъ вже пынѣ въ успѣхъ якихъ-небудь зъ препресальныхъ средствоівъ противъ Русиновъ, що ріжнородности національной не дадутся же придушити (stłumic) и называє всѣхъ незвѣрніхъ Томовъ зъ свого табору славянами людьми. При тѣмъ откдає п. граff голослов-ну негацію Руси („Niema Rusi“) разъ на все яко зброю зъужиту и притуплену; кон-статує, що саме таї негація загнала деякіхъ Русиновъ далеко на північ и жалує, що шляхта польска на Руси не знає славянської избуки и черезъ те не може контролювати руского літературного руху въ Галичинѣ и съ нимъ познакомитись.

Се суть ipsissima verba п. граffа Адаль-берта, которыми бѣть — коротко кажучи — загаль перепровадиць доказъ, що Русь въ рускій Галичинѣ жіє, розвивається, крѣпне, обгоргає чимъ разъ ширше поле, приходить до свѣдомості своїхъ правъ, чувствує себе и не дастися уже зневодати мимо того, що тѣй же доси всѣхъ потребнихъ основъ до розвою, мимо того, що дехто зъ „слѣпихъ“, хотѣвъ си ще передъ двома мабуть роками

убити звѣстною намъ всѣмъ „maszug-юю“, и що навѣть репрезентантъ найвишої власти автономичної въ кружку своїхъ пріятельвъ недавно ще обвіявъ за три роки вимазати си зъ карты европейскихъ народовъ...

Слова ти дають намъ навѣть досыть вѣрпій образъ ступеніи розвою нашого на-рода въ Галичинѣ и мы переконалися, що п. граff досыть уважно слѣдить за нашимъ жи-тьемъ національно-політичнимъ, уважиши, якъ всѣ згадай шляхотскій оазы на Руси и львівска праща польска.

Толькожъ зъ сихъ фактівъ, сконстато-ваныхъ й певнихъ, зъ сихъ премись пови-ненъ бувъ п. граff прійти до зовсѣмъ ін-шого заключенія и іншихъ проектівъ на бу-дущє.

Ссли Русь жіє и розвивається своїмъ пи-томимъ, окремѣніемъ житіемъ, если она стремить до національної отрубности и вже нема надѣвъ зъуніфіковати си съ польскимъ елементомъ поселеніемъ на Руси, — то якъ можна було заключати, що та сама Русь на-гне пынѣ свою голову підъ програму якоись нової уніфікації? А що програма, інавгу-рована п. граffомъ, стремить до того, — мы поставили на се доказъ ясний, словами самого п. граffа. Чей-же жадати, щоби дитина въ школѣ народній училася передъ всѣмъ по польски; щобъ школляр середніхъ школъ пе-реймився зъ малку вже „dziejami ojczystem“ щобъ громады, мѣста и повѣты рускій розумѣли Małopolanin-a, загостившого до нихъ случайно и щоби Русь Галицка устроилася такъ, щобъ сей Малополянинъ чувъ себе на ней немовъ у себе дома, — се все значить лиши уніфікацію и то уніфікацію посунену до крайності.

Для того въ виду сильного и рѣшучого отродження Галицкої Руси повиненъ бувъ п. граff поставити іншу, зовсѣмъ отмѣнну про-грамму для своїхъ соплеменниківъ, становля-чихъ більшостъ соймову и приписати имъ и іншій дороги такъ на полі законодательства краевого, якъ и веденія себе въ житію сусполь-ній посередъ сеї Руси.

Щобъ Русь галицка не звертала своїхъ очей далеко на північ, щобъ не йшла ко-лісь знову рука въ руку съ централістами вѣденськими, щоби не піддергувала ихъ про-грамму антиславянської „divide et impera“, щоби остаточно та Галицка Русь яко скла-дова часть давнійшої Польщі була сильнимъ и надѣйнимъ на будуще организомъ, — за-для всего того повиненъ бувъ п. граff роз-толкувати своимъ товаришамъ, що Русь Галицкої треба дати все, чого она хоче и чого її потрѣбно до розвою національної індиви-дуальності, а передъ всѣмъ, въ першої линії станути въ оборонѣ внесена пос. Романчука и постаратись о якъ найскоріше переведеніе сего внесенія. Если бо Русь давна, пізадово-лена системою правлenia предківъ п. граffа, отвернулася отъ неї и причинилася навѣть до сї паденя, — то вже-жъ теперъ треба тую Русь лишь голубити и пригортати широ по славянськи. Се велитъ хлопскій ровумъ полі-тичний.

Чого хочуть отъ насъ Россіяне?

Великороси притьмомъ вакликаютъ насъ до єдності съ собою — національної, літера-турної, языкової... Але заразомъ тѣ, що най-більше домагаються тої єдності — якъ ось н. пр. славянофилы московські — признають, що таї єдності вже бы то єсть, та що й у таї повні, що бажати більше нѣчого не остается. Гарядъ! Такъ за-для чого-жъ и крикъ підой-мати? Коли нашъ полуденний „Русинъ“ чи „Українецъ“ все одно, що північний „Рус-скій“ чи „Великороссъ“; коли „малорусчина“ все одно, що „великорусчина“; коли мова Шев-ченка все одно, що мова Пушкіна, — то за-для яко-жъ бы речи не бажати однаково роз-

виватись індивідуальності Малоруса якъ и Великоруса, мовѣ Шевченка, якъ и мовѣ Пушкіна? „А, за-для того — кажуть — що й великорусчина, — але все таки дечимъ отрізняється бѣть сеї остатної, якъ різновидність, мовлявъ, бѣть свого виду; тому то, розвиваючись куль-турно, съ часомъ она може й геть-то отрі-зинися бѣть неї...“ Чудне дѣло? Коли ма-лорусчина єсть інтегральна частина великорусчина и не має нѣкіхъ органіч-ніхъ задатківъ самостійного житя и розвою, — то чого-жъ боятись, що она ро-звьється въ окрему національність? Адже-жъ не боятися Великороси, що черезъ яке-небудь мѣсцеве письменство и культуру може розвитись н. пр. особна національність північно-або полуденно-великоруска, чи тамъ як-небудь Новгородска або Рязаньска, яко окремѣ бѣть спідньо-великорускої? А коли вы-ходитъ такъ, що малоруска може, а тѣ не мо-жуть, — то мабуть и прирѣвнююти ихъ до себе, яко величини однородні и одномѣрні, не годиться... Дальше, коли малорусчина має таки деякі задатки свого власного індивідуального житя, котре домагається отповѣдного собѣ розвою, и не вважаючи на всѣ перепони не перестає рости, розвиватись і свѣдчить за себе передъ цѣлымъ культурнимъ свѣтомъ, — то сякъ чи такъ, а хиба треба признати сей очевидній фактъ и понехати бесѣду про повну єдності малорусчина съ великорусчиною. Затымъ бѣть доброи вже волѣ залежить вибрата одно въ двохъ; або, откінувши не-потрѣбну сердечність та всякий хибкі софизмъ, открыто признатись, що малоруска народ-ність уважається за-для чогось тамъ по просту шкодливою, яко и всяка інша не-великоруска, и вже безъ всякого огляду, силою нищити та викорѣювати всѣ єї органичні прикмети, щобъ переробити справдѣ на яку-небудь рѣ-зновидність народності великорускої, — або, коли кортить доконче „и звѣчай заховати и добра надбати“, то зважитись пошукати, чи не знайдется въ обохъ народностяхъ рускихъ яко-небудь іншої, глубшої, внутрѣшної а не формальної єдності, котра ачай справдѣ єсть, звяжуши може тай народності у таку гармонійну цѣлість, — при усlovіяхъ власне самостійного розвою кождої, — про яку й мовы не може бути въ становищі веласленої єдності формальної...

Вибралиши першій напрямъ, треба бѣть сорому признатись, що на метѣ має: сяягнути власне те, чого доси не було, а коли говорилось, що єсть, то се була очевидна фикція. Дальше треба признатись, що осягнути свої цѣлі не можна інакше, толькож силою, черезъ загубу всякими репресаліями живої, хоть и слабшої культурно народності, и че-резъ штучну асиміляцію єї съ дужшою. Якихъ же наслѣдківъ можна сподѣватись бѣть такої бездеремонної операції? Безперечно, якъ-бы удалася она, можна сподѣватись чи-слового помноженя тої народності, котра по-дужає. Але чимъ, якими етнографичними, моральными та інтелектуальними типами? Чи такими-жъ точнісенько, якъ і самі Великороси, чи може толькож штучними копіями ихъ, бѣть того природного живця нормальної народності, котрый має собѣ свїт глубокій корінь въ мѣсцевомъ історичномъ і антропо-логичномъ ґрунтѣ? Розумѣється: першими. Що-бы переконатись о єїмъ, доволѣ прирѣвнити авычайний типъ „обрусього хохла“ до насто-ящого Великороса і его заучену, суху, ша-блонну та калѣчену мову до живої, гнучкої, вольної і характерної мови природного Великороса, арослого і выхованого середъ рѣ-дного люду. А характеръ мови вѣрно отбиває въ собѣ такожъ образъ інтелектуальної здѣб-ності і моральної силы субъекта. Само собою розумѣється, тутъ говориться про загаль людей середніхъ, а не про яко-небудь виключній одиницѣ.

До сего ще треба додати и ось що: Про-десь радикального винародовлення і повної асиміляції цѣлої маси племенної, бѣть о-статка, нѣкімъ вважано не удається. На се треба-бы було, щобъ той процесъ за однімъ заходомъ обнявъ собою однаково всѣ станы, всѣ верстви суспільності, въ верху до низу, і отбувся надто швидко. Але че се можлива рѣчъ? Розумѣється, що нѣ. Огь же й виходить такъ, якъ було у насъ съ процесомъ о-полачування. Спершу отривались живцемъ бѣть народа заможнѣйші та інтелегентнѣйші станы, опосля середній, а дальше доходило дѣло и до самого люду — та тутъ і възпинилось, розвивши не столько о єго самосвѣдому опо-зицію, сколько о інертну мѣдь грунтової, са-мозаховуючої силы. А однакож сколько то всѣлякихъ мукъ мусївъ вивнати нашъ на-родъ, виносячи всю оту тяжку і довгу, хочь і безплодну операцію! А які добро, які звѣстъ дѣти таї операції стався самимъ Полякамъ? Въ результатѣ дѣстали толькож богато всякої калѣчи: етнодогличної, моральної і інтелек-туальної, котра більше наробила шкоди нѣкімъ користі самій таки Польща.

Ба, згодивши навѣть на те, що Вели-коросамъ далеко швидше і повнѣше удалось асимілювати собѣ весь народъ нашъ, — пытаемось: чи обійшло-бы все таки бѣть такої-жъ калѣчи, безъ такого жъ болю, якій завдавала вже намъ польска операція винаро-довлення, — чи обійшло-бы особливо тѣ-перь, коли почутте і самосвѣдомості свої народної індивідуальності вросли і зао-стрились у насъ въ такий мѣрѣ, въ якій не було сего въ старовину, за тихъ часівъ, коли й саму ідею „народності“ люде неясно пони-мали? И що придбали бы собѣ Великороси цѣною такої понури і бессердечної роботи? Хиба те, — кажемо, — що прибуло-бъ на свѣтѣ богато більше людей скожихъ съ ними мовою і народностю. А чи-жъ і такъ ихъ ще мало? А які особливші наслѣдки, якій то неавычайний позитивний звѣстъ въ того, некажемо вже для всіхъ тихъ таї Великоросівъ, що ихъ вельми богато, бо майже половина всего въ загалѣ славянського племені?

Признаємо, що бѣть самихъ Россіянъ мы не чули ще доси ясної і вдоволяючої от-повѣди на се питанье, — окрімъ хиба тої, що позитивнихъ результатовъ бѣть ихъ числови-вої величини треба ще виглядати въ буду-щчинѣ, а теперъ поки-що треба вдоволятись толькож деякими власними въ того выгодами та васлугами, передъ свѣтомъ, — більше не-гативної натури. До такихъ васлугъ зачисля-ся особливо значеніе Россії для Славянства. Не перечимо, що бѣть істновання Россії, яко великої і могучої держави славянської, ма-ють собѣ більшу або меншу користь деякими Славянине і що справдѣ — які люблять хва-литись Россіяне — Россія тымъ уже имъ ко-ристна, що она єсть... Добре! Але ось въ чѣмъ ґрунтъ питаня: чи мѣра і характеръ тої ко-ристі отповѣдають впова-б величинѣ, силѣ та правдивымъ жаданямъ великорускої нації, чи — красше сказати — заповѣтнимъ жада-ніямъ великорускихъ п

иа; что нема такои ласки, за яку-бъ та народы уважали себе въ довоѣ вѣачности, якъ-бы то, въ отплату за ю, вожившиа вымагати отъ нихъ, щобъ они вреклисѧ свои природнои индивидуальности, щобъ перестали бути самими собою.

А чи того властиво хотѣли и хотуть россійскій патріоты? Чи такихъ результатовъ выгладали и сподѣвались они отъ впливовъ Россіи на дѣла Славянщины? Чи таки именно идеали входили и входять въ замѣры и племяна россійскаго "славянофильства"? Коли таки — то поздоровъ Боже! Тогда-бъ Россія намъ оставалось только радуватись, что взята нами на себе мисія въ Славянщинѣ починава сповниться; что ось хоть и не въ самой Россіи, — такъ бодай по-за еи границами, въ еи ласки, прокидаются и оживають пригнетеніи славянскій народности, котрый почиваются до самостійного жита, — та радуючись сему, хиба-бъ ще только поспытати себѣ, чи не выходитъ однакожъ трохи нѣаково, що ласкою ихъ не користались доси один, только ихъ власній домашній Славяне, а загальне славянське дѣло щось ажъ надто ще кульгає та пугається, не вожаючи на ти колосальний средства, якими, по словамъ россійскіхъ патріотовъ, володѣа Россія, щобъ, коли скоче, гараздъ довести его до конца? А що уживати своихъ средствъ на славянське дѣло выгодно самой Россіи въ интересахъ таки еи власной межинародной политики, — съ симъ пакъ не таятся и самій россійскій патріоты.

Ну, а що-жъ тогда выйде, коли выше вгаданый станъ рѣчей въ Славянщинѣ не только розминается съ сподѣваками, идеалими и намѣрами россійскіхъ патріотовъ, але и суперечить имъ въ самой основѣ? Адже-жъ коли загальний обявавъ самостійного жита середъ воскресаючихъ славянскіхъ народностей нѣакъ не могутъ вдоволяти россійске "славянофильство" черезъ те, що перечитъ его основній доктринѣ, по котрой "всѣ славянскій рѣки повинні влітись въ россійскій мори, або оно мусить высохнути", — то въ що-жъ тогдѣ обертається для Россіи вся еи робота, вся та користь, яку мають себѣ Славяне бѣи истинована, ба навѣть активнои запомоги (ако такъ часто люблять хвалитись россійскіи "славянофили"), якъ не въ очевидну шкоду самой Россіи и еи національной политицѣ? Выходитъ такъ, что Россія бѣ то користна Славянамъ яко фатально, на перекорѣ власній волї, власнімъ бажанамъ и интересамъ...

И справдѣ, до такого чудного выводу договорються часомъ и самій Россіяне. А іако-жъ нація, яка суспольность, яка партія вгодится миритись съ такими нужденными выводами о самой себѣ, о своїй роли и дѣяльности, не пересаючи или все свою старою дорогою и тягнути бѣзъ конца все одну пѣсеньку? Очевидно, що россійскій патріоты не придаютъ наущнимъ фактамъ щоденного жита, якъ и логичнимъ въ нихъ выводамъ, ако-небудь серіознои ваги, покладаючись бѣльше на свою тверду вѣру въ непохібну историчну мисію Россіи, нѣжъ на якъ-бъ тамъ було потребы и вымоганія живои дѣйстности. Имъ бай-уже, що воскресаючий славянскій народы съ кождымъ днемъ крѣпнутъ въ своихъ національныхъ амаганяхъ, завоюють себѣ бѣльше реальныхъ правъ и дужшають въ розвою свои культурнои и политичнои самостійности; дарма и те, що въ самой Россіи, при всѣхъ еи безграницыхъ средствахъ и заходахъ довести до конца свое "обрученіе" — вонь щось мало удается, безперестанно натыкаючись скрбъ, на вжатому вже для себе полі, за свѣжій памолодки культурного жита неумираючихъ народностей...

Всѣ ти факты въ очахъ россійскіхъ "панславистовъ" не мають либонь найменшого значенія, бо они все таки не перестаютъ вѣрити въ одно, що для Славянщины помимо "обрученія" нема спасеня, нѣ племенного, нѣ культурного, нѣ политичнаго, а для Россіи въ ємъ актѣ весь разумъ, все добро ви историчнаго истинована; що отже, що тамъ нѣ дѣяльности въ Славянщинѣ, — все те дѣятели со-только до слушного часу, а все таки, сякъ такъ, мусить довести до одного конца, "вѣхъ славянскіхъ рѣкъ въ россійскомъ мори"... Деякъ въ нихъ доводъ навѣть свой оптимизмъ въ сїмъ разѣ самого краю, вѣрючи, що самій суперечети и хибы славянскіи политики Россіи ртаются тѣ на користь; що за Россію, коли не робить добре свого дѣла, працюють

навѣть еи вороги, котрый свою безпутною политикою, замѣть нашкодати Россіи, готовлять только ѹ широкій шляхъ до тріумфа, амущуючи мороченій та дражненій ними народы звертати свои очи, симпатіи та надѣѣ на одну Россію. Блаженній вѣрючія, разумѣется. А врештѣ, може въ сїй вѣрѣ есть якасъ капли раціи и правды, — мы не сперечаемо, — але ось въ чѣмъ дѣло.

Допустимъ, що все бы справдѣсталося по думцѣ и вѣрѣ россійскіхъ панславистовъ, що вся Славянщина склала-бъ одну народність, одну державу, заговорила-бъ отъ Адріатика до Тихого Океану, отъ Балтика до Каспія одноко россійскою мовою. Що-бы выйшло ѿ такои колосальной нивелациіи племенъ? Чи позна асиміляція ихъ съ великорускимъ племенемъ забезпечувалась вже на вѣки культурну, політичну, ба и національну цѣлість и єдність такого величевого организму? Можна сумніватися. Мы-жъ пакъ бачили иногдѣ, що якъ національный организмъ надѣе мѣру розростається, то съ нимъ частенько буває й тѣ, що дѣяється звичайно съ якими-небудь примитивными организмами въ природѣ, — що таїкъ однородный организмъ розпадається, хоть и на подобній, але окремѣшній организмы... Въ культурному и політичному житю нації звичайно богато причиняются до того єтміннійтопографичній, економичній и таки іншій фактами. Ось н. пр. коли виступили на сцену таїкъ факторы въ житю англійской расы, то єдність національна нѣ крышки не завадила таїкъ первѣшнімъ Сполученнымъ Державамъ Америки отчахнувшись бѣзъ свои метрополіи и злоріжити осібно державу съ власною культурою, — а въ другого боку таїкъ самій факторы, явлюючись ідентичними на невеличкій обшири, держать часомъ въ широкій вгодѣ навѣть вельми не подобній народності, якъ ось въ Швайцарії. Римска держава не только по праву грубої силы, але и по праву вишеної культуры обгорнула була майже весь сучасній ѹ свѣтъ и ветигла зроманизувати скрбъ висшихъ станы завоюваныхъ народностей, — та що въ того выйшло? На еи руинахъ повстали інші державы, інші народности и культуры, а въ еи силы, мовы та культури лишились только мертвій останки та історичній споминки.

(Дальше буде.)

"Руска Бесѣда" въ Тернополі и добросовѣтність "Нового Пролома".

Въ ч. 182 поїмѣстивъ "Н. Проломъ" статію п. з. "Огпоръ націастей", яко отповѣдь на ко-респонденцію "Дѣла" о загальнихъ зборахъ общества им. Качковскаго въ Тернополі. Не буду тутъ полемизувати съ тою статією "Н. Пролома" бо пчт. публика сама разбере, о сколько справедливій були выводы кореспондента "Дѣла", а о сколько обективній и вѣрній "отпоръ" "Н. Пролома". Я беру за церо лишь тому, понеже авторъ "отпора" позволивъ себѣ на мене а посередно и на "Руску Бесѣду" звалити вину, що не отбувся музикальный поранокъ (взглядно концертъ) въ день зборовъ тов. им. Качковскаго. Констатую, що представление "Н. Пролома" минає зовсімъ съ правою. Я бувъ у Вир. о. Павликова д. 2 (14) вересня съ заявленіемъ бѣзъ проф. Вахнянина, що задля причинъ бѣзъ него независимыхъ хоръ львівскій мѣгъ-бы приїхати хиба на поранокъ музикальный. Подавши се до вѣдомости Вир. Павликова, замѣтивъ я, що надѣо спрахою, чи давати поранокъ музикальный або нѣ, застовняючись комітетъ концертного въ Тернополі и давесе о рѣшевю наконечнімъ. Однакъ "Н. Проломъ" и "Слово" не ожидаючи сего рѣшення поспѣшили съ донесеніемъ о поранку муз., а оттакт не откликали сего, хочъ пасля приходу мого письма було ще доволѣ часу на те. Причини, чому комітетъ концертного не мѣгъ принятись за устроєніе поранку муз., поданій ажъ надто юно въ ко-респонденцію "Дѣла", а воякій незадобліпленій партійнимъ узокглядствомъ мѣгъ переконалися, чи то сталося зъ недостачи "доброї воли" "Рускої Бесѣди", чи тому, що комітетъ концертного стрѣтивъ на завѣдъ и нерѣшомѣсть въ по-слѣдній хвили тихъ, що могли бути головними силами концерту. Ангажувати же нові сили (ако н. пр. хоръ львівскіхъ рускихъ студентовъ, котрыхъ у Львовѣ ще не було, або хочъ-бы и хоръ Денисівській въ робочій часу) не такъ легко, якъ то мѣгъ написати "Н. Проломъ". Однакъ концерти були заступленій театральными представліємъ, заходою п. Р. Бачинського, котрое не менше могло покрбнти народного духа, якъ концертъ, хочъ "Н. Проломъ" о тоймъ очевидно нарочно промовчує, щобъ лиши дикредитувати "Руску Бесѣду". А що се одно есть еи замѣть, некай послужатъ локазомъ еи власні слова. "Мы убѣдились на собраниі общ. Качковскаго, що "Руска Бесѣда" въ Тернополі не есть общество концентруючимъ русскую інтелигенцію Тернополі и его окрестности, що начальство "Бесѣди" руководитъ узокглядною партійностю, що оно вишиуетъ для "Бесѣди" въ польській и украинофильскій из-

данія и що выйдѣть "Бесѣди" лишь послѣ долішніхъ настаиваній рѣшило предплати для "Бесѣди" невинную "Науку", що больша часть членовъ негодуєть на таке поведеніе выйдѣть, а що противъ него явно не выступаетъ — то лишь страха ради передъ явными и тайниими доносами..."

Щобъ пчт. публика могла оцінити, сколько вѣтъ правды и добросовѣтності, наведу факти. Выйдѣть поставивъ свою задачу довести "Руску Бесѣду" до такого стану, що она могла выдержати конкуренцію съ двома іншими мѣсцевими товариствами касиновими. Въ той цѣлі звернувъ голову бачність на те, що придобати отповѣдній львіаль, де бъ могли отбуватись вечериці съ танцами и музикально-литературній, бо неоднократно вже зроблео досвѣдъ, якъ то немило устроювати такі вечериці въ чужомъ львіалю (о чѣмъ переконаюся и п. Маркѣвъ, заставши салю на зборы нація, що не метену). Та недосыть ѿ придбати прострій львіаль; треба его отповѣдно прастроїти и украсити, а п. Маркѣвъ самъ дивувався, якъ "Руска Бесѣда" могла здобутись на таке укращеніе. Рѣчне спорвданье небів'ють викаже, колько сотокъ и колько труда стоїть то, що нынѣ має "Р. Бесѣда", а се певно не повело-бъ ся осягнути, если-бъ "Р. Бесѣда" не концентрувала въ собѣ всієи рускою силы, що могла съ успѣхомъ бороти береговъ адриатікого моря и могла вспіхомъ бороти наглому опанованю єго черезъ евентуального Гавзнеръ, вказуючи на се, що будеть не вѣрієннямъ мірнимъ заявленіемъ гр. Кальонкого і залючого міра. Гавзнеръ поробівувавъ розвитыхъ і силу маринарки торговельного величина, держава въ залючому засланні, що тепер настапе епоха треберговъ, число великихъ призаміївъ засланнія таїкъ маринарки торговельного величина, виїхувавъ внесеніе, що береги і торговія Азалиї. Въ виду того предклада Гавзнеръ полемизувавъ для читальни своею столько часописей, що оба столичні касина рускій не можуть виказать таїкъ поважнімъ числомъ і таїкою робжородністю. А осягнуло се почасти пожертвованіемъ подинокихъ членовъ выйдѣту, а въ части тимъ, що декотрій редакція безплатно прирекли давати свою видану, або що декотрій члены за половину цѣннії отпревнумерували платні часописи. Такимъ способомъ має читальня "Рускої Бесѣди" слѣдуючі часописи:

1. Дѣло (дає дръ В. Лучаковскій),
2. Батьківщина (дає підписаній),
3. Слово
4. Наука
5. Зоря
6. Зеркало
7. Школьна Часопись (дає підписаній),
8. Проломъ (дає дръ п. Р. Бачинській черезъ $\frac{1}{2}$ року),
9. Россія, ілюстр. часопись зъ Москви пред-підпасе Р. Бес.),
10. Одескій Вѣстникъ (достасе Р. Бес. да-ромъ за зворотомъ поштової пересылки),
11. Gazeta Narodowa
12. Lwowska
13. Przegląd sadowy
14. Tygodnik illustr.
15. Kraj zъ Петербурга
16. Przegląd tygod. warsz. зъ зворотомъ пересылки.
17. Sztandar pol. i Strażnica pol. (за то зложила Р. Бес. доси 1 зр. 75 кр. предплати).
18. Nieuwe fr. Presse
19. Fliegende Blätter
20. Illustr. Zeitung
21. Beamtent Zeitung (дає підписаній).

Зъ того кождый безсторонній зможе собѣ выбрать судъ, чи выйдѣть Рус. Бесѣди "руководится узокглядною партійностю", чи "вычи-сують лиши польськіи и украинофильскіи ізданії", бо зъ поясного виказу видно, що на польській часописії выдавъ выйдѣть доси 1 зр. 75 кр. а прочі для заощадження гроша на іншій конечній видачі дѣстававъ даромъ будто бѣзъ членовъ, будто бѣзъ редакцій; даліше виходилъ зъ поясного виказу, що выйдѣть не предплачувавъ зъ тихъ причинъ, а дѣстававъ бѣзъ членовъ Дѣло, Батьківщина і Часопись школи, а на Слово, Науку і Россію выдає 14 зр. + 5 зр. + 19 зр. 50 кр., на Зорю і Зеркало 9 зр., въ которыхъ мабуть "Н. Проломъ" добачивъ украинофильство. Зъ того видно, якимъ оружіемъ воєю "Н. Проломъ", яка то "совѣт-ность" еї служби спровоцивъ народній!

Такъ само безсторонній замѣть "Н. Проломъ", що выйдѣть "Р. Бесѣди" "лиши пооіль долішніхъ настаиваній рѣшился предплатити невинну "Науку". При конці марта заявило 9 членовъ въ кнізѣ желаній, що бажають мати въ читальні "Науку". На засѣданію 10 лат. цвітня рѣшивъ выйдѣть предплатити "Науку", скоро хто отпра-нумерує єї за половину цѣннії. Довшій часъ нѣхто не складавъ жаданій половини цѣннії, а коли о. И. Левицкій зложивъ єї 8 червня, выйдѣть сїй часъ предплатити "Науку", хочъ еи домагалось лиши 9 членовъ. Чи "більша часть членовъ (?) негодуєть на таке поведеніе выйдѣла", о тоймъ выйдѣль нѣчого не знає, бо для выйдѣлу можуть бути мѣрдайні лиши домаганія членовъ, вписанії въ приступну для каждого члена книгу, а тамъ выйдѣль не найшовъ "негодованія на такове поведеніе". "Н. Проломъ" старається однакъ витолкувати причину, для чого невдоволеній не вносять до книги своихъ жалобъ — "лиши отрока ради передъ явными и тайными доносами...". На таку безпримѣрну клевету на выйдѣль "Рускої Бесѣди" заявило лиши коротко, що такі люди не вводяться въ "нашої париї", а можете ихъ пайти трохи близше, якъ въ "Рускої Бесѣди" въ Тернополі. О тоймъ недавна історія 1877 р. умѣ чимало розказанія. Просимо заглянути до того зеркала!

Однакъ допустимъ назѣть, що выйдѣль не довѣрія — то недоволій нимъ можуть по-тѣшатися, що орудованіе сего выйдѣлу вже не дозволяє, бо выйдѣль "Рускої Бесѣди" ви-брається не на десятки лѣтъ, якъ н. пр. "Рускої говоривъ Штросмаєръ, — народъ, котрый ху-

матицѣ" и Тернопольскій філій общества Качковскаго, а лиши на робкъ. Тому та "більша часть членовъ", котрія "нагодуєть на такое поведеніе выйдѣла", може на найближчихъ зборахъ звільнити недовѣріє дотепершньому виїдѣлу, котрый "Рускої Бесѣди", але залиявъ, що пѣкільною подніжкою виїдѣла, котрый "Проломъ" не звобує его відъ дороги праці, вѣтъ і безвідомо зумієть оцінити сїї одною партійностю". Не буде тутъ ані бороти, ані величати дотепершнього виїдѣлу, котрый заходить після своїхъ силъ около подніжкою виїдѣла, котрый "Рускої Бесѣди" не звобує его відъ дороги праці, вѣтъ і безвідомо зумієть оцінити сїї одною парт

въльно жити и славно умирать,' не може нѣкога загинути.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Кіївської поліції мало удається открытии и увізити головного проводника кіївськихъ неспокойствъ студентскихъ, хочъ зъ другою стороною знову доказують, что головною причиною неспокойствъ сихъ, була сама таки управа университета а найбóльша вина спадає на самого-же ректора Рененкампфа. Такъ по крайней мѣрѣ маши заявили цареви министръ просвѣтѣ и обер-прокуроръ о. синода Побѣдоносцевъ. — Богатыи купецъ въ Кіївѣ, Зайцевъ, получивъ передъ колькомъ дніемъ письмо, въ котрѣмъ революционеры завѣзвали его подъ угрозою, чтобы въ назначеннѣй мѣсцѣ и часѣ зложивъ для нихъ выюку суму грошей. Зайцевъ допѣлъ о сѣмъ поліції и агенты поліційнї зробили засѣдку. Въ назначеннѣй часѣ и на умовленнѣй мѣсцѣ явившися якіиъ Куликъ, а скоро лишь давъ знакъ умовленій въ письмѣ, кинулись на него агенты и увізнили. Куликъ зѣзлавъ при протоколѣ, что онъ есть селяниномъ. Въ письмѣ до Зайцева въказано было звѣчайшій погрозы революціонеровъ. — Россійскіи журнали займаются отъ якогоса часу дуже живо справою афганской. „Креизъ, Zig.“ доносятъ, что межи кабінетами петербургскими и лондонскими ведутся теперь дѣйстія переговоры, котрѣ мають на цѣлѣ довести обѣ державы до порозумія въ спрѣвѣ управління афганской границѣ. Управліненіе мае бути доконане на подставѣ договоровъ зъ 1872 р. Англія однакоже не хоче прійті за подставу сихъ договоровъ, а Россія знову на перекрѣбрь Англіи знаючи, что тая якъ найскорше хотѣла бы сю спрѣвѣ полагати, не хоче скорше приступити до управління границѣ, поки спрѣвѣ сихъ обома кабінетамъ не буде достаточно порѣшена. Россія рукоюется при тѣмъ тою гадкою, что въ сѣй дозрѣ лучше полагодити спрѣвѣ, якъ въ дорозѣ, котру выбирає Англія а котра знову дала бы легкую причину до новыхъ шутаний.

Нѣмеччина. Справа брауншвайгска перейшла знову въ фазу прогестѣть. Кн. Кумберляндъ разославъ именно окружнакъ до всѣхъ князѣвъ нѣмечкихъ вынавши нѣмецкого цѣсаря до вольныхъ мѣстъ, въ котрѣмъ предкладає публикацію звѣчайшаго патенту въ спрѣвѣ обнатія панована и коронованію отъ министерствомъ брауншвайгскимъ. Въ окружнакъ сѣмъ заявляє кн. Кумберляндъ, что его правительство натрафило на теперъ въ великий перешкоды але его право до наслѣдства престола есть послѣ законоў краевыхъ и послѣ порядку наслѣдства въ родинѣ зовѣмъ певне и ненарушиме и нѣкто ему сего не заперечу. Зъ правной стороны не може ему нѣкому до сего права. Черезъ нарушение его суверенаго права князѣвскаго було бы нарушено право всѣхъ членовъ въ нѣмецкой державѣ. Конституція державна не дає нѣкому до сего права. На конституції нѣмецкой нема жадчихъ постановъ, котрѣ давали бы право мѣшаться до наслѣдства якого князя поодинокой державы, котре мае всяку правну подставу такъ що ся замѣнѣвши краевыхъ якъ и князѣвскихъ родинныхъ. Аргикуль 71 нѣмецкой конституції державной въ сѣмъ случаю зовѣмъ тутъ не подходитъ. Таже и аргикуль 11 и 17 конституції державной (о правахъ власти цѣсаря) недаютъ такоже права разсуджувати о порядку наслѣдства або о здѣбности до него въ поодинокихъ державахъ сполученныхъ. На послѣдовъ възказує кн. Кумберляндъ свой жалъ, що по откіненю его нотификації черезъ нѣмецкого цѣсара днія 18 жовтня би не може теперъ възлати отповѣдне письмо такоже и до цѣсаря. Зъ другою стороны знову доносять берлинскій „Tageblatt“, що браншвайгскій судъ неузнає тестаменту помершаго кн. Вильгельма и установить для спадкової масы окрему курателю. Въ 1877 роцѣ зробивъ бувъ князъ тестаментъ дуже користный для жителівъ, але коли Прусы не хотѣли забезпечити кн. Кумберляндъ наслѣдство, кн. Вильгельмъ подерь себѣ тестаментъ. Другій газеты доносять знову, що князь Кембриджъ заявивъ нѣмецкому цѣсареву, що онъ обіявъ бы опѣкунство надъ сыномъ кн. Кумберляндъ, наколи-бъ сему бувъ признаный престоль брауншвайгскій; цѣсарь однакоже не принялъ сего предложенія. — Західно-африканську конференцію открые самъ князь Бисмаркъ. — Въ буджетъ предложеніемъ радѣ звязкової находятъ такоже внесенія о змѣнѣ мисії въ Бѣлградѣ на посольство и о урядженнѣ стального посольства въ Тегеранѣ, а оттакъ ще о заснованію консульствъ въ Каиштатѣ, Порто Алегре и Занзибарѣ.

Англія. До рѣжнихъ клопотоў англійскаго правительства, приходить ще теперъ справа по-луднево-африканська съ Воерами, котрѣ не зважаючи на всѣлякі погрозы Англіи, стараються свою державу не лишь укрѣпить, але и розширить и забирають одну область по другой призываючи до ихъ території. Найновѣйший заборъ Воеровъ довели до того, что англійске правительство видѣло змушенымъ въступити силу противъ Воеровъ и готовитъ противъ нихъ до походу. Около 1000 людей пѣхоты англійской получило приказъ до отѣзду до полуострова Африка, де пѣдѣ проводомъ полковника Варренса мають въступити противъ „заборамъ“ въ краю Бечуана. Головну силу до сего походу мають дистарти около 3500 войска розложено въ Натали. Пѣдѣсъ коли въ Англіи приготовуются до походу, то въ монументѣ голландерске на пригор-

ку Доброй Надѣї стараються воими силами въкли-кати непавість до Англіи, щоби ониъ способомъ не дозволити Англіянамъ забрати бѣгъ Воеровъ край Бечуана. Президентъ министровъ Упингтонъ и министръ фінансовъ Горгонъ Спрайтъ, възѣхали до краю Бечуана и стараються тамъ за- помоче мирно угоды перешкодити плянамъ Англії.

Італія. Дні 10 с. и. отбувся въ ватиканскій консисторъ, на которымъ папа іменувавъ кардиналомъ мѣжъ іншими такоже віденського архієпископа Гангльбавера. Въ короткій промовѣ ового папа згадавъ лишь всіхъ нещасти, якіи церкви католицка мусить переходити по поводу творчихъ сектъ; при сїй случаиности нагадавъ папа такоже епіциклику, въдану нимъ противъ масоновъ. Монсіньоръ Лоренцелі възѣхавъ въ судоводѣ одного офицера напаки нобель-гвардіи до Вѣдні, щоби тутъ вручити кардиналові Гангльбаверові кардинальскій баргетъ. — Бельгійске правительство іменувало вже свого представителя при Ватиканѣ; папа постановивъ однакоже выплати винцію Ротелію доперва по открытию шалаты послѣдовъ, бо хоче насампередъ знати, якъ рѣчи въ шалатѣ повернутся. — Межи Італію а Триполісомъ прійшло до конфлікту. Триполітанскіи жандарми виали були до італійской школи въ Триполії, побили тамъ сторожа, вътягнули его на улицю а оттакъ арештували. Италійске правительство отнеслося зараз до триполітанскаго а се постановило дати повну сatisfaction и приказало жандармовъ арештувати. — Ходить поголоска, що італійкій президентъ кабінету Манчини мае уступити. Причиню сего мае бути то, що онъ не може погодити съ тымъ, що Рикотти вступивъ до кабінету. Наслѣдникомъ Манчинію має бути Минетти.

НОВИНКИ.

— Въ дѣлѣ руского епіскопства въ Станиславовѣ доносять „Czas“, органъ стоячій близько до рѣшаваючихъ сферъ у Вѣдні, що дѣйство будущій епіскопъ станиславовскій має получати 7000 зл. звѣніївъ зъ доходовъ львівскаго руского митрополита, а за те зъ тихъ доходовъ не будуть въплачуваніи 12.000 зл. б. митрополитови Іосифа Сембраторичеви, а буде ихъ въплачувати ему фондъ релігійний. Якъ бачимо зъ того, епіскопство въ Станиславовѣ має бути основане хитромъ, не великимъ коштомъ... Пенсію епіскопови не буде давати фондъ релігійний, але львівскій митрополитъ, котрій самъ зъ своихъ доходовъ ледви годинъ отвѣтно своему достоинству удержанію. Яка жъ его доля буде тогда, коли ему ще обкроять его скіпії доходы? Владыка прецѣ потребує не лишь столько, щоби мати на спрѣвѣ, одїжъ та на одну-двѣ рецепції, але ще бльше потребує на запомоги убогихъ, на жертвы, на церковній и народній цѣлі и т. п. Коли того владыка не буде мати, — то богато може утерпѣти на повазѣ, — ае прецѣ не лежить въ интересѣ держави и церкви, а хиза въ интересѣ Єзуїтівъ та Змартвихвастанцівъ. Правительство повинно дати о вигоднѣйшому станѣ матеріальній епіскопа, а тымъ бльше митрополита. Ми для того протестуємо противъ обкроюваню доходовъ нашого митрополита и домагаемо дотації для епіскопа станиславовскаго зъ фонду релігійного. Епіскопство въ Станиславовѣ основується не „отъ таї собѣ“, але зъ глубоко почутніи потреби и для компактної масы народу греч.-католицкого вѣроисповѣдання. Въ Боснії католицкій вѣроисповѣдники становлять лишь дрѣбный процентъ людности середъ православныхъ, а мимо того правительство постаралося тамъ о латинськихъ епіскопови и не важилося на удержанію ихъ накладати таїкъ тяжкій податокъ на якій істинної вже епіскопства латинського. Чому рука митрополія въ Львовѣ має становити вънѧткъ, чому она мала бы перебути таку тяжку пробу? Чи для того, що вже перебула одну таку пробу, — усунену митрополита, — якъ бѣ 100 лѣтъ не практиковалася въ Австрії? Нѣ, Русини съ тымъ во вѣкѣ не зможуть згодитися, а подобній експериментъ можутъ дораджувати правительству толькі вороги руского народу и рускої церкви.

— Вечеръ въ честь бл. п. Мих. Качковскаго отбудеться въ понедѣлокъ 24 л. падолиста въ великой сали „Нар. Дому“. Вечеръ розпочнеся частою музично-декламацією (и. Богданъ Дѣдацкій написавъ для декламатора стихъ, посвяченій памяти Качковскому), овію буде аматорське представленіе, а на конецъ танцѣ.

— Вечерницѣ съ танцями устроїтъ въ „Рускій Бесѣдѣ“ въ Тернополі минувши недѣль днія 28 жовтня (9 лютопада) удалисъ дуже гарно. Въ великой, хорошо пристроеній сали „Рускій Бесѣдѣ“ (въ новомъ львіці надъ „Народною Торговлю“, съ видомъ на ринокъ) зобралисъ членіїи гостей и члены „Рускій Бесѣдѣ“ съ родинами. Съ щирою радостю замѣтились, що бльша частина нашихъ країваницъ явилась въ народныхъ костюмахъ, а прочі женихини покинули французско-модне de соїт, пішли за отзывомъ користити и привезли въ домашніхъ строяхъ. Тажими способами будуть можливій частийшій вечерницѣ и забавы безъ великого накладу, якого въмагали дотепершній възгавій тоалети жїночі. Вечерницѣ розпочалисъ, якъ звѣчайно коломыїкою, почѣмъ оттакъ слѣдували інші танцѣ, а до кадрила стало 24 паръ. Завава ишла дуже живо и весело, такъ що гости доторпаць передъ ранкомъ розбійлисъ домово съ тымъ мильнимъ враженiemъ, що тепер уже можемо свободно забавлятись въ своїй просторії и гарно пристроеній хатцѣ. Можна надѣятись, що на слѣдуючій вечерницѣ, коїрдъ отбудутся дні 11 (23) лютопада,

яко поспѣхъ передъ Пилипівкою, загостять та- кожъ тѣ, що мали яку перепону въ приїздѣ на попередній вечеръ. Комітетъ докладає всякою старанію, щобъ гостямъ уприменити себѣ вчера и покрѣпти звязъ мѣжъ Русинами Тернополя и о- крестності.

— Зъ рускомъ духовною семінарію. Въ второкъ сего тиждня о 7 годинѣ вечоромъ отбѣдавъ семінарію крилъ о. Ант. Петрушевичъ и въ музеяхъ одержавъ бѣгъ пітомцѣвъ богато цѣкавихъ памятникѣвъ зъ XIV, XV, XVI и XVII століт. познаньївъ евангеліївъ, апостолівъ и одинъ рѣдкій прибірникъ пальтира, друкованого въ Яссахъ съ перекладомъ словенськимъ въ румунськимъ. Кромѣ того семінаристи привезли съ собою зъ ферій богато записокъ етнографичнїхъ, статистичнїхъ, історичнїхъ и языковознавчихъ. Надѣялись, що крилъ Петрушевичъ оповѣстить публично дари пітомцѣвъ. — Читальня въ семінарії зновъ упала. Те, що попередній управитель будували, тоє поспѣхъ справу зъ того, що зайшло въ жадаючи помочи. Несила цѣлу нощь, поховала свого мужа въ городѣ, обѣхала рано верхомъ цѣлий островъ оголосила новій приказы, и такъ перебула 7 днівъ въ ночей не положивши ані на хвилю до спочинку, ажъ поки не надплывъ англійській офіцеръ въ отдаломъ військовомъ и отъ священикомъ, щоби той помоливъ надъ могилою єї забитого мужа. Доперва, коли надѣялась помочь, упала она безъ памяти. Коли жъ знову вѣбрала сїли, не пристала на предложеніе властей и не хотѣла вѣтати до Калькути, просила лише, щоби її дано мале помешканье била єї давнаго дому, а тепер резиденції нового начальника осады, де хоче позбутати такъ довго, поки не увінчить наукову працю, которую розпочавъ бувъ єї мужъ, т. е. оловарі языкъ никобарскаго. Праця тає вже небавомъ окончата. Іроична тає женщина має одержати бѣгъ королевою англійской індійскій ордеръ звѣзды.

— Дрѣбні вѣсти. Цѣсарі даруєть зъ приватныхъ фондовъ 500 зл. запомоги для погорѣльцівъ громади Щавницкіи пов. санчевскаго. — Маршакъ краевий дрѣ Зблікевичъ вернувъ вже зъ овоєнії подорожи по воязахъ більськимъ и вадовицкимъ до Львова. — Въ лѣсѣ належакомъ до Кам'яки Волоської нашли пастуха тѣло якогоса незйтного мужчины. Слѣдство зараджене. — Ілько Бойчука, гоношарь зъ Новиць пов. Калуокого померъ давнівшию куспникомъ мяса при вечери, а Данило Головчакъ зъ Гнілони пов. турчанського, померъ бѣгъ наїмного уживання горівки.

ВѢСТИ зъ Апартхія Львовскому.

Въ пропозицію принятія: I на Дусайндовъ, дек. нараївскаго, oo. I Сим. Конопка зъ Волкова II Іосифъ Реваковичъ зъ Гаївъ, III Тимофей Кекиши зъ Бачева; въ списѣ: 4) Онофр. Криницкій зъ Дубовиць. II на кап. Чабардову, дек. гусятынського oo. I Ант. Туркевичъ зъ Оришкевичъ, II Антон. Алиошкевичъ зъ Хмелінськъ, III Іосифъ Еліасевичъ зъ Чабаровки; въ списѣ: 4) Никол. Темницкій зъ Хлоповки, 5) Ант. Оноферко зъ Пробожної, 6) Володим. Леонтовичъ зъ Новослободь-Язлівця и 7) Романъ Литвиновичъ зъ Далешови. III На Ляцке шляхотске, декан. тысъменіцкого, oo. I Іосифъ Кустиковичъ зъ Дуліцького, II Мих. Царь зъ Гуменця; въ списѣ: 4) Дмитрій Дуговский зъ Пуцилови, 5) Викторъ Гарухъ зъ Грабової, 6) Марморовичъ зъ Молодини, 7) Ігнатій Муликъ зъ Потока, 8) Глинський Іоанъ зъ Ладанець, 9) Іоанъ Величковський зъ Тернеровець и 10) Мелетій Недѣльський зъ Братешева.

Введеній якъ парохъ въ Копачинцахъ o. Савинъ Григоровичъ.

Завѣдательство Клювінець, дек. гусятынського, получивъ o. Зен. Сѣменовичъ.

Митр. консисторія удалися до ц. к. окружного суду въ Золочевѣ съ запытаньемъ, хто занятьбуланый якъ правній властитель и колдогъ цархії Сасобівъ, дек. олеського, бо грамоту презентацію для o. Сим. Пѣтушевскаго виставила панъ Клявдія Торосевичъ, а въ актахъ консисторії фигурують: successores Franoiso Togosiewicz.

Господарство, торговля и промисль.

— Стайн урожаєть. Картофель възкопано коло Олешниць по 50 сотн. зъ морга; коло Кам'янки Струмил. цибулько 20—45 корцѣвъ по 100 кильогр.; коло Куликова 30 сотн. метр.; коло Деревиць въ Жовковському 50—60 корцѣвъ; коло Переїмшила 40—45 корцѣвъ; коло Судової Вишнї 50 сотн. метр.; въ Золочевскомъ въ декотрьхъ мѣсцевостахъ по 80 гектолитр.; коло Глининъ глисоновъ по 90, цибулько по 48 гект.; въ Збаражскомъ по 70 корцѣвъ; въ пов

